Grant Thornton

Whistleblowing: Η σημασία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 για την προστασία των επιχειρήσεων

Νοέμβριος 2022

Βασικές υποχρεώσεις Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937

Ο κομβικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την αποτελεσματική προστασία προσώπων και εταιρειών

Τον **Οκτώβριο του 2019** η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την Ευρωπαϊκή Οδηγία προς όλες τις χώρες μέλη της, περί προστασίας των προσώπων που καταγγέλλουν ύποπτες συναλλαγές και ανήθικες συμπεριφορές στον εργασιακό χώρο. Πλέον, η Οδηγία **έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία** και έχει τεθεί σε ισχύ με το **Ν. 4990/2022**, διασφαλίζοντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου.
Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο εν λόγω πλαίσιο υποχρεούνται να θεσπίσουν και θέσουν σε άμεση εφαρμογή κατάλληλους δίαυλους υποβολής αναφορών/καταγγελιών. Κρίσιμη παραμένει ωστόσο και η διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων που ενδεχομένως περιέχονται στα πλαίσια υποβολής κάποιας αναφοράς.

Προστασία πληροφοριών και εύλογων υπονοιών σχετικά με πραγματικές ή δυνητικές παραβιάσεις

Βασικές προϋποθέσεις προστασίας των whistleblowers, βάσει της Οδηγίας:

α) είχαν βάσιμους λόγους να θεωρούν ότι οι πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις που ανέφεραν ήταν αληθείς κατά τον χρόνο της αναφοράς και ότι οι πληροφορίες αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, και

β) υπέβαλαν αναφορά είτε εσωτερικά είτε εξωτερικά ή προέβησαν σε δημόσια αποκάλυψη σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας.

Υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων αναφοράς για Εταιρείες με >50 άτομα προσωπικό

Στο πεδίο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας εμπίπτει τόσο ο Ιδιωτικός όσο και ο Δημόσιος Τομέας.

Κάθε επιχείρηση λοιπόν με προσωπικό άνω των 50 ατόμων υποχρεούται να θεσπίσει και θέσει σε άμεση εφαρμογή κατάλληλους δίαυλους υποβολής αναφορών/καταγγελιών. Ειδικότερα οι επιχειρήσεις με προσωπικό άνω των 250 ατόμων, ο Κανονισμός έχει εφαρμογή από το τρέχον έτος. Οι δίαυλοι αυτοί μπορούν να αποτελούν αντικείμενο εσωτερικής διαχείρισης από πρόσωπο ή υπηρεσία που έχει ορισθεί για αυτόν τον σκοπό ή δύναται να παρέχονται από εξωτερικό τρίτο πάροχο.

Οφέλη που προκύπτουν από την υιοθέτηση Μηχανισμού προστασίας

Οι θετικές επιπτώσεις της υιοθέτησης ενός τέτοιου μηχανισμού είναι πολυεπίπεδες:

- Προστασία της επιχείρησης από αρνητική δημοσιότητα, καθώς μια αναφορά ερευνάται πρώτα εσωτερικά.
- Συμμόρφωση με αναγνωρισμένους διεθνείς και ελληνικούς κώδικες ηθικής, δεοντολογίας & εταιρικής διακυβέρνησης.
- Αποτελεσματική και χαμηλού κόστους πρόληψη & αποτροπή ακατάλληλων και ανήθικων συμπεριφορών στον εργασιακό χώρο.
- Αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων από ελλιπείς & αδύναμες διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου.
- Υποστήριξη της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.
- Διαμόρφωση εταιρικής κουλτούρας και αίσθημα εμπιστοσύνης στους εργαζόμενους.
- Αποφυγή ποινών και κυρώσεων μη συμμόρφωσης.

Ενθαρρύνονται οι επώνυμες καταγγελίες και προστατεύεται υπό προϋποθέσεις η ανωνυμία των προσώπων που υποβάλουν αναφορές

Η Ελλάδα και οι Ελληνικές επιχειρήσεις θα ωφεληθούν από την ενσωμάτωση ενός κοινού νομοθετικού & εποπτικού πλαισίου για την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις, καθώς η απουσία ενός τέτοιου πλαισίου συνήθως λειτουργεί αποτρεπτικά για εργαζόμενους που επιθυμούν μεν να αναφέρουν αδικοπρακτικές συμπεριφορές, φοβούνται δε τα αντίποινα ή δεν γνωρίζουν πώς, πού και υπό ποιες συνθήκες μπορούν να το πράξουν. Ενδεικτικά θέματα που εμπίπτουν στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας αφορούν: προστασία καταναλωτών, θέματα δημόσιας υγείας, προδιαγραφές και ποιότητα προϊόντων, προστασία περιβάλλοντος, προσωπικά δεδομένα, διαφθορά και άλλες παράτυπες συμπεριφορές.

Τα βήματα της συμμόρφωσης της επιχείρησής σας με το νέο πλαίσιο

1. Υιοθέτηση πολιτικής αναφορών & καταγγελιών

Η Πολιτική σας πρέπει να αποσκοπεί στη δημιουργία ενός αξιόπιστου μηχανισμού για την υποστήριξη και προστασία των προσώπων που καλόπιστα προβαίνουν σε αναφορά για κάποιο ζήτημα που δικαιολογημένα πιστεύουν ότι πρόκειται για ατασθαλία ή κακή πρακτική, όπως και την αποτελεσματική διαχείριση αναφορών και καταγγελιών με τις κατάλληλες εγγυήσεις ότι αυτές είναι εμπιστευτικές και λαμβάνουν υπόψη την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

2. Ανάπτυξη των κατάλληλων καναλιών επικοινωνίας αναφορών

Αφού ορίσετε το αρμόδιο όργανο, όπως για παράδειγμα την Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Εταιρείας σας θα πρέπει να επιλέξετε και αναπτύξετε τα κατάλληλα κανάλια επικοινωνίας των αναφορών (φυσικά ή ηλεκτρονικά διαθέσιμα μέσα) τα οποία στην συνέχεια θα πρέπει να γνωστοποιήσετε προς όλο το προσωπικό σας.

3. Ορισμός του αντικειμένου των αναφορών/καταγγελιών

Ορίστε με σαφήνεια το πεδίο εφαρμογής, τα δικαιούμενα πρόσωπα και τις πράξεις που καλύπτονται από την πολιτική σας. Ορίστε φυσικά ποιες πράξεις δεν καλύπτονται, όπως διαφωνίες σε θέματα που αφορούν πολιτικές και αποφάσεις της Διοίκησης, προσωπικά θέματα και διαφωνίες μεταξύ του προσωπικού, φήμες κ.ά.

4. Διαδικασία διαχείρισης καταγγελιών, επικοινωνία & τήρηση αρχείου

Προβλέψτε την κατάλληλη για την Επιχείρησή σας διαδικασία και εξασφαλίστε τις αναγκαίες προδιαγραφές ασφάλειας για την τήρηση αρχείου και το χρόνο διατήρησής του. Διασφαλίστε ότι τα διευθυντικά σας στελέχη θα ενημερώσουν τους υφισταμένους τους και θα καλλιεργήσουν μια θετική κουλτούρα ως προς την πολιτική & τις διαδικασίες σας.

5. Διασφάλιση της ανωνυμίας του καταγγέλλοντα

Ενθαρρύνετε τις επώνυμες αναφορές εξηγώντας ότι καθιστούν ευκολότερη την αποτελεσματική διερεύνηση της καταγγελίας, αλλά και της αξιοπιστίας της. Διασφαλίστε ταυτόχρονα ότι οι ανώνυμες αναφορές θα διερευνώνται λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα, αλλά και τη δυνατότητα επιβεβαίωσης του αντικειμένου της αναφοράς από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές.

6. Μέτρα για την αποτελεσματική προστασία καταγγέλλοντος & καταγγελλόμενου

Ενισχύστε την προστασία από τυχόν αντίποινα σχετικά με τη θέση και επαγγελματική εξέλιξη, προβλέψτε δικλείδες αποτροπής κάθε είδους δυσμενούς μεταχείρισης, αποδοκιμάστε πράξεις/συμπεριφορές στοχοποίησης.

Η Grant Thornton είναι δίπλα σας σε κάθε βήμα της διαδικασίας συμμόρφωσης, επικαιροποίησης της συμμόρφωσης & διασφάλισης της τήρησης των απαραίτητων μέτρων αναφορικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του Δικαίου της Ε.Ε. (Whistleblowers).

Η δημιουργία ενός αποτελεσματικού και επαρκούς μηχανισμού Whistleblowing της Εταιρείας σας και η διασφάλιση της Κανονιστικής σας Συμμόρφωσης είναι προτεραιότητα για εμάς.

Η Grant Thornton, στο πλαίσιο συμμόρφωσής με τις προβλέψεις της Οδηγίας που πρόκειται να ενσωματωθεί το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα στην εθνική έννομη τάξη, στέκεται αρωγός στην προσπάθεια συμμόρφωσης και δημιουργίας συνθηκών εμπιστοσύνης και διαφάνειας εντός της επιχείρησής σας. Πιο αναλυτικά, οι υπηρεσίες που σας προσφέρουμε περιλαμβάνουν:

Υποστήριξη στην αναγνώριση βαθμού ετοιμότητας συμμόρφωσης της Εταιρείας

- Μελέτη υφιστάμενης κατάστασης και καταγραφή αποκλίσεων (gap analysis)
- Αξιολόγηση αποκλίσεων (risk assessment)
- Σχεδιασμός οδικού χάρτη συμμόρφωσης
- Παροχή βέλτιστων διεθνών πρακτικών

Υπηρεσίες επικαιροποίησης κανονιστικής συμμόρφωσης & υποστήριξης στη διαδικασία διαχείρισης ειδικών κατηγοριών

- Υποστήριξη στη διαμόρφωση του μηχανισμού whistleblowing
- Ανάπτυξη ή επικαιροποίηση σχετικών πολιτικών, κανονισμών λειτουργίας και εσωτερικών διαδικασιών λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και την κουλτούρα της κάθε επιχείρησης,
- Υποστήριξη στην προετοιμασία του σχεδίου ανταπόκρισης σε μια αναφορά (response plan)
- Υποστήριξη στην διάχυση των νέων πολιτικών και διαδικασιών εντός της Εταιρείας μέσω παρουσιάσεων και ειδικά σχεδιασμένων σεμιναρίων προς το προσωπικό
- Προετοιμασία και διενέργεια ενημερωτικών παρουσιάσεων στο ΔΣ και τις αρμόδιες επιτροπές του στα πλαίσια του ετήσιου πλάνου εκπαίδευσης του
- Παρακολούθηση & αξιολόγηση της λειτουργίας του μηχανισμού whistleblowing

Παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών

- Προ-αξιολόγηση και διαχείριση καταγγελιών/ αναφορών και διασφάλιση τήρησης των απαραίτητων μέτρων αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων όλων των εμπλεκομένων προσώπων
- Υποστήριξη στην κατάρτιση περιοδικών απολογιστικών αναφορών προς το ΔΣ
- Διενέργεια ειδικού ελέγχου διερεύνησης καταγγελθέντος συμβάντος και κατάρτιση σχετικής αναφοράς
- Fraud investigation και σύνταξη σχετικής αναφοράς
- Αξιολόγηση κινδύνου παρέκκλισης του εταιρικού κώδικα ηθικής & δεοντολογίας (conduct risk assessment)
- Αξιολόγηση εταιρικής αξιοπιστίας (integrity risk assessment)

Η ξεχωριστή εμπειρία που προσφέρουμε στους πελάτες μας αποτελεί το απαράμιλλο πλεονέκτημά μας.

Μέσα από το ευρύ φάσμα των Συμβουλευτικών μας Υπηρεσιών προσδιορίζουμε τις ανάγκες των πελατών μας και προσφέρουμε λύσεις που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα και αποτελεσματικά. Σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον γρήγορης ανάπτυξης και συνεχών αλλαγών οι συμβουλευτικές υπηρεσίες Κανονιστικής Συμμόρφωσης γίνονται ολοένα και πιο σημαντικές για τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη μιας επιχείρησης.

Η τεχνολογική μας λύση για εσάς: Speak Up Service

Η Grant Thornton έχει βοηθήσει εταιρείες με διεθνή παρουσία και μεγάλο αριθμό προσωπικού να παρέχουν ένα ασφαλές περιβάλλον για ανώνυμες αναφορές και αξιόπιστη επικοινωνία σχετικά με ανάρμοστη συμπεριφορά.

Η υπηρεσία του SpeakUp που έχει δημιουργηθεί περιλαμβάνει:

- Όλα τα policies σχετικά με το Whistleblowing σε ένα περιβάλλον αναβαθμισμένης εμπειρίας χρήστη.
- Πολλαπλά κανάλια αναφοράς (reporting channels).
- Διαχείριση αναφορών και παρακολούθησης παραπόνων.
- Πίνακες ελέγχου και analytics.
- Εκπαιδευτικό υλικό για τους χρήστες.
- Πλάνο εταιρικής επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης στη σχετική νομοθεσία για το whistleblowing.

Πλεονεκτήματα για whistleblowers

Εμπιστευτικότητα και ασφάλεια, όλες οι αναφορές χαρακτηρίζονται από πλήρη ανωνυμία εξασφαλίζοντας έτσι την προστασία των δεδομένων των whistleblowers σύμφωνα με το GDPR.

Ευκολία με αναφορές οποτεδήποτε, οπουδήποτε και στην μητρική γλώσσα των χρηστών.

Φιλικό περιβάλλον χρήστη, χρήση οποιουδήποτε καναλιού (email, τηλέφωνο, internet για αναφορά οποιουδήποτε συμβάν, με απλά βήματα και σχετικές οδηγίες σε κάθε βήμα της διαδικασίας

Πλεονεκτήματα για τις εταιρείες

Φιλικό προς τον χρήστη με απλή σχεδίαση και αναβαθμισμένη εμπειρία χρήσης, διασφαλίζοντας έτσι την εύκολη πλοήγηση.

Εξατομίκευση στις ανάγκες της εταιρείας (branding, visuals κλπ).

Ευέλικτη επιλογή καναλιών και εργαλείων που ταιριάζουν καλύτερα στις ανάγκες της εταιρείας.

Παρακολούθηση υποθέσεων με εύχρηστους πίνακες ελέγχου (dashboards).

Σκοπός είναι να ενθαρρυνθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον να εκφράσουν τυχόν ανησυχίες σχετικές με συμπεριφορές που δεν συμμορφώνονται στην επιχειρησιακή πολιτική.

Πως δουλεύει

Το SpeakUp είναι ένα 24-ωρο whistleblowing service που παρέχει η Grant Thornton μέσω του οποίου:

• Οι Whistleblowers μπορούν να αναφέρουν τα παράπονα τους είτε μέσω ειδικά διαμορφωμένου microsite, τηλεφωνικής γραμμής ή email με πλήρη ανωνυμία και ασφάλεια και να παρακολουθούν την πορεία επίλυσης τους.

• Οι εταιρίες είναι σε θέση να λάβουν ενημερώσεις σχετικά με τις καταγγελίες, να αναλάβουν δράση για την επίλυση τους και να παρακολουθούν όλες τις σχετικές πληροφορίες μέσω αναλυτικών dashboards.

Ξεχωρίζουμε στο σήμερα. Καθορίζουμε το αύριο.

Η Grant Thornton αποτελεί έναν παγκόσμιο οργανισμό παροχής ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, με περισσότερα από 80.000 στελέχη σε πάνω από 150 χώρες. Στόχος μας διεθνώς είναι να δημιουργήσουμε σχέσεις εμπιστοσύνης και να βοηθήσουμε δυναμικές επιχειρήσεις να εξελιχθούν, όπου κι αν αυτές δραστηριοποιούνται. Η Grant Thornton στην Ελλάδα αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους παρόχους ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Με παρουσία σε 5 πόλεις (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο Κρήτης και Ιωάννινα) και περισσότερα από 1.500 εξειδικευμένα στελέχη, διαθέτουμε γνώση, εξειδίκευση και εμπειρία, διασφαλίζοντας μία ουσιαστική σχέση συνεργασίας με τους πελάτες μας, παρέχοντας τους μια προσωποποιημένη εμπειρία.

Βασικοί πυλώνες της προσέγγισής μας, μέσα στο ιδιαίτερο και συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι πελάτες μας, είναι το αυθεντικό ενδιαφέρον, η κατανόηση των ξεχωριστών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και η αφοσίωση στις φιλοδοξίες και στη στρατηγική τόσο της βιωσιμότητας όσο και της ανάπτυξής τους. Με την προσέγγισή μας, συνθέτουμε τις κατάλληλες ομάδες στελεχών, προκειμένου να προσφέρουμε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών και λύσεων, που ως στόχο έχουν να εντοπίσουν αλλά και να αξιοποιήσουν όλες εκείνες τις ευκαιρίες που θα οδηγήσουν στην περαιτέρω εξέλιξη των πελατών μας.

Ως αποτέλεσμα, οι πελάτες μάς επιβραβεύουν επιδεικνύοντας υψηλό επίπεδο ικανοποίησης και αφοσίωσης, με το NPS (Net Promoter Score) να αγγίζει το 82%, ένα τα υψηλότερα ανάμεσα στις 150 χώρες που δραστηριοποιούνται οι εταιρείες-μέλη του δικτύου της Grant Thornton. Παράλληλα, η δέσμευσή μας να παρέχουμε την καλύτερη δυνατή εμπειρία στους πελάτες μας, έχει συμβάλλει σημαντικά στο να θεωρούμαστε ως η ταχύτερα αναπτυσσόμενη εταιρεία επαγγελματικών υπηρεσιών.

Επικοινωνήστε με τα εξειδικευμένα στελέχη μας

Τα εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη του Environmental,Social, Governance, Risk & Compliance και του Technology Intelligence & Performance της Grant Thornton, συνεργάζονται μαζί σας με σκοπό την ανάπτυξη εξειδικευμένων λύσεων, οι οποίες ενισχύουν την προστασία προσωπικών δεδομένων και διασφαλίζουν την επικαιροποίηση της κανονιστικής συμμόρφωσης με το πλαίσιο του Whistleblowing και την απάντηση στις προκλήσεις της ενσωμάτωσής του.

Μανόλης Μιχαλιός
Partner, Assurance Leader

E manolis.michalios@gr.gt.com

Χριστίνα Τσιρώνη
Partner, Head of Sustainability & Governance Services

E christina.tsironi@gr.gt.com

Στέλλα Αγγελοπούλου
Partner, Head of Technology

E stella.angelopoulou@gr.gt.com

Grant Thornton

grant-thornton.gr

© 2026 Grant Thornton. All rights reserved.

Grant Thornton Greece is a member firm of Grant Thornton International Limited (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions. Please see www.grant-thornton.gr for further details.